

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU MARAKEŠKOG UGOVORA ZA OMOGUĆAVANJE PRISTUPA OBJAVLJENIM DELIMA OD STRANE LICA KOJA SU SLEPA, SLABOVIDA ILI NA DRUGI NAČIN ONEMOGUĆENA DA KORISTE ŠTAMPANE MATERIJALE

Član 1.

Potvrđuje se Marakeški ugovor za omogućavanje pristupa objavljenim delima od strane lica koja su slepa, slabovida ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale, sačinjen u Marakešu, 27. juna 2013. godine, u originalu na engleskom, arapskom, kineskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Marakeškog ugovora za omogućavanje pristupa objavljenim delima od strane lica koja su slepa, slabovida ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

**Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons
Who Are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disabled**
**adopted by the Diplomatic Conference to Conclude a Treaty to Facilitate
Access to Published Works by Visually Impaired Persons and Persons
with Print Disabilities in Marrakesh, on June 27, 2013**

CONTENTS

Preamble

Article 1: Relation to Other Conventions and Treaties

Article 2: Definitions

Article 3: Beneficiary Persons

Article 4: National Law Limitations and Exceptions Regarding Accessible
Format Copies

Article 5: Cross-Border Exchange of Accessible Format Copies

Article 6: Importation of Accessible Format Copies

Article 7: Obligations Concerning Technological Measures

Article 8: Respect for Privacy

Article 9: Cooperation to Facilitate Cross-Border Exchange

Article 10: General Principles on Implementation

Article 11: General Obligations on Limitations and Exceptions

Article 12: Other Limitations and Exceptions

Article 13: Assembly

Article 14: International Bureau

Article 15: Eligibility for Becoming Party to the Treaty

Article 16: Rights and Obligations Under the Treaty

Article 17: Signature of the Treaty

Article 18: Entry into Force of the Treaty

Article 19: Effective Date of Becoming Party to the Treaty

Article 20: Denunciation of the Treaty

Article 21: Languages of the Treaty

Article 22: Depositary

Preamble

The Contracting Parties,

Recalling the principles of non-discrimination, equal opportunity, accessibility and full and effective participation and inclusion in society, proclaimed in the Universal Declaration of Human Rights and the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities,

Mindful of the challenges that are prejudicial to the complete development of persons with visual impairments or with other print disabilities, which limit their freedom of expression, including the freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds on an equal basis with others, including through all forms of communication of their choice, their enjoyment of the right to education, and the opportunity to conduct research,

Emphasizing the importance of copyright protection as an incentive and reward for literary and artistic creations and of enhancing opportunities for everyone, including persons with visual impairments or with other print disabilities, to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share scientific progress and its benefits,

Aware of the barriers of persons with visual impairments or with other print disabilities to access published works in achieving equal opportunities in society, and the need to both expand the number of works in accessible formats and to improve the circulation of such works,

Taking into account that the majority of persons with visual impairments or with other print disabilities live in developing and least-developed countries,

Recognizing that, despite the differences in national copyright laws, the positive impact of new information and communication technologies on the lives of persons with visual impairments or with other print disabilities may be reinforced by an enhanced legal framework at the international level,

Recognizing that many Member States have established limitations and exceptions in their national copyright laws for persons with visual impairments or with other print disabilities, yet there is a continuing shortage of available works in accessible format copies for such persons, and that considerable resources are required for their effort of making works accessible to these persons, and that the lack of possibilities of cross-border exchange of accessible format copies has necessitated duplication of these efforts,

Recognizing both the importance of rightholders' role in making their works accessible to persons with visual impairments or with other print disabilities and the importance of appropriate limitations and exceptions to make works accessible to these persons, particularly when the market is unable to provide such access,

Recognizing the need to maintain a balance between the effective protection of the rights of authors and the larger public interest, particularly education, research and access to information, and that such a balance must facilitate effective and timely access to works for the benefit of persons with visual impairments or with other print disabilities,

Reaffirming the obligations of Contracting Parties under the existing international treaties on the protection of copyright and the importance and flexibility of the three-step test for limitations and exceptions established in Article 9(2) of the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works and other international instruments,

Recalling the importance of the Development Agenda recommendations, adopted in 2007 by the General Assembly of the World Intellectual Property Organization (WIPO), which aim to ensure that development considerations form an integral part of the Organization's work,

Recognizing the importance of the international copyright system and desiring to harmonize limitations and exceptions with a view to facilitating access to and use of works by persons with visual impairments or with other print disabilities,

Have agreed as follows:

Article 1

Relation to Other Conventions and Treaties

Nothing in this Treaty shall derogate from any obligations that Contracting Parties have to each other under any other treaties, nor shall it prejudice any rights that a Contracting Party has under any other treaties.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Treaty:

(a) "works" means literary and artistic works within the meaning of Article 2(1) of the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works, in the form of text, notation and/or related illustrations, whether published or otherwise made publicly available in any media ¹;

(b) "accessible format copy" means a copy of a work in an alternative manner or form which gives a beneficiary person access to the work, including to permit the person to have access as feasibly and comfortably as a person without visual impairment or other print disability. The accessible format copy is used exclusively by beneficiary persons and it must respect the integrity of the original work, taking due consideration of the changes needed to make the work accessible in the alternative format and of the accessibility needs of the beneficiary persons;

(c) "authorized entity" means an entity that is authorized or recognized by the government to provide education, instructional training, adaptive reading or information access to beneficiary persons on a non-profit basis. It also includes a government institution or non-profit organization that provides the same services to beneficiary persons as one of its primary activities or institutional obligations ².

An authorized entity establishes and follows its own practices:

- (i) to establish that the persons it serves are beneficiary persons;
- (ii) to limit to beneficiary persons and/or authorized entities its distribution and making available of accessible format copies;
- (iii) to discourage the reproduction, distribution and making available of unauthorized copies; and
- (iv) to maintain due care in, and records of, its handling of copies of works, while respecting the privacy of beneficiary persons in accordance with Article 8.

¹ Agreed statement concerning Article 2(a): For the purposes of this Treaty, it is understood that this definition includes such works in audio form, such as audiobooks.

² Agreed statement concerning Article 2(c): For the purposes of this Treaty, it is understood that "entities recognized by the government" may include entities receiving financial support from the government to provide education, instructional training, adaptive reading or information access to beneficiary persons on a non-profit basis.

Article 3

Beneficiary Persons

A beneficiary person is a person who:

(a) is blind;

(b) has a visual impairment or a perceptual or reading disability which cannot be improved to give visual function substantially equivalent to that of a person who has no such impairment or disability and so is unable to read printed works to substantially the same degree as a person without an impairment or disability; or³

(c) is otherwise unable, through physical disability, to hold or manipulate a book or to focus or move the eyes to the extent that would be normally acceptable for reading;

regardless of any other disabilities.

Article 4

National Law Limitations and Exceptions Regarding Accessible Format Copies

1. (a) Contracting Parties shall provide in their national copyright laws for a limitation or exception to the right of reproduction, the right of distribution, and the right of making available to the public as provided by the WIPO Copyright Treaty (WCT), to facilitate the availability of works in accessible format copies for beneficiary persons. The limitation or exception provided in national law should permit changes needed to make the work accessible in the alternative format.

(b) Contracting Parties may also provide a limitation or exception to the right of public performance to facilitate access to works for beneficiary persons.

2. A Contracting Party may fulfill Article 4(1) for all rights identified therein by providing a limitation or exception in its national copyright law such that:

(a) Authorized entities shall be permitted, without the authorization of the copyright rightholder, to make an accessible format copy of a work, obtain from another authorized entity an accessible format copy, and supply those copies to beneficiary persons by any means, including by non-commercial lending or by electronic communication by wire or wireless means, and undertake any intermediate steps to achieve those objectives, when all of the following conditions are met:

(i) the authorized entity wishing to undertake said activity has lawful access to that work or a copy of that work;

(ii) the work is converted to an accessible format copy, which may include any means needed to navigate information in the accessible format, but does not introduce changes other than those needed to make the work accessible to the beneficiary person;

(iii) such accessible format copies are supplied exclusively to be used by beneficiary persons; and

(iv) the activity is undertaken on a non-profit basis;

and

(b) A beneficiary person, or someone acting on his or her behalf including a primary caretaker or caregiver, may make an accessible format copy of a work for

³ Agreed statement concerning Article 3(b): Nothing in this language implies that "cannot be improved" requires the use of all possible medical diagnostic procedures and treatments.

the personal use of the beneficiary person or otherwise may assist the beneficiary person to make and use accessible format copies where the beneficiary person has lawful access to that work or a copy of that work.

3. A Contracting Party may fulfill Article 4(1) by providing other limitations or exceptions in its national copyright law pursuant to Articles 10 and 11⁴.

4. A Contracting Party may confine limitations or exceptions under this Article to works which, in the particular accessible format, cannot be obtained commercially under reasonable terms for beneficiary persons in that market. Any Contracting Party availing itself of this possibility shall so declare in a notification deposited with the Director General of WIPO at the time of ratification of, acceptance of or accession to this Treaty or at any time thereafter⁵.

5. It shall be a matter for national law to determine whether limitations or exceptions under this Article are subject to remuneration.

Article 5

Cross-Border Exchange of Accessible Format Copies

1. Contracting Parties shall provide that if an accessible format copy is made under a limitation or exception or pursuant to operation of law, that accessible format copy may be distributed or made available by an authorized entity to a beneficiary person or an authorized entity in another Contracting Party⁶.

2. A Contracting Party may fulfill Article 5(1) by providing a limitation or exception in its national copyright law such that:

(a) authorized entities shall be permitted, without the authorization of the rightholder, to distribute or make available for the exclusive use of beneficiary persons accessible format copies to an authorized entity in another Contracting Party; and

(b) authorized entities shall be permitted, without the authorization of the rightholder and pursuant to Article 2(c), to distribute or make available accessible format copies to a beneficiary person in another Contracting Party;

provided that prior to the distribution or making available the originating authorized entity did not know or have reasonable grounds to know that the accessible format copy would be used for other than beneficiary persons⁷.

3. A Contracting Party may fulfill Article 5(1) by providing other limitations or exceptions in its national copyright law pursuant to Articles 5(4), 10 and 11.

4. (a) When an authorized entity in a Contracting Party receives accessible format copies pursuant to Article 5(1) and that Contracting Party does not have obligations under Article 9 of the Berne Convention, it will ensure, consistent with its

⁴ Agreed statement concerning Article 4(3): It is understood that this paragraph neither reduces nor extends the scope of applicability of limitations and exceptions permitted under the Berne Convention, as regards the right of translation, with respect to persons with visual impairments or with other print disabilities.

⁵ Agreed statement concerning Article 4(4): It is understood that a commercial availability requirement does not prejudice whether or not a limitation or exception under this Article is consistent with the three-step test.

⁶ Agreed statement concerning Article 5(1): It is further understood that nothing in this Treaty reduces or extends the scope of exclusive rights under any other treaty.

⁷ Agreed statement concerning Article 5(2): It is understood that, to distribute or make available accessible format copies directly to a beneficiary person in another Contracting Party, it may be appropriate for an authorized entity to apply further measures to confirm that the person it is serving is a beneficiary person and to follow its own practices as described in Article 2(c).

own legal system and practices, that the accessible format copies are only reproduced, distributed or made available for the benefit of beneficiary persons in that Contracting Party's jurisdiction.

(b) The distribution and making available of accessible format copies by an authorized entity pursuant to Article 5(1) shall be limited to that jurisdiction unless the Contracting Party is a Party to the WIPO Copyright Treaty or otherwise limits limitations and exceptions implementing this Treaty to the right of distribution and the right of making available to the public to certain special cases which do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the rightholder^{8, 9}.

(c) Nothing in this Article affects the determination of what constitutes an act of distribution or an act of making available to the public.

5. Nothing in this Treaty shall be used to address the issue of exhaustion of rights.

Article 6

Importation of Accessible Format Copies

To the extent that the national law of a Contracting Party would permit a beneficiary person, someone acting on his or her behalf, or an authorized entity, to make an accessible format copy of a work, the national law of that Contracting Party shall also permit them to import an accessible format copy for the benefit of beneficiary persons, without the authorization of the rightholder¹⁰.

Article 7

Obligations Concerning Technological Measures

Contracting Parties shall take appropriate measures, as necessary, to ensure that when they provide adequate legal protection and effective legal remedies against the circumvention of effective technological measures, this legal protection does not prevent beneficiary persons from enjoying the limitations and exceptions provided for in this Treaty¹¹.

Article 8

Respect for Privacy

In the implementation of the limitations and exceptions provided for in this Treaty, Contracting Parties shall endeavor to protect the privacy of beneficiary persons on an equal basis with others.

⁸ Agreed statement concerning Article 5(4)(b): It is understood that nothing in this Treaty requires or implies that a Contracting Party adopt or apply the three-step test beyond its obligations under this instrument or under other international treaties.

⁹ Agreed statement concerning Article 5(4)(b): It is understood that nothing in this Treaty creates any obligations for a Contracting Party to ratify or accede to the WCT or to comply with any of its provisions and nothing in this Treaty prejudices any rights, limitations and exceptions contained in the WCT.

¹⁰ Agreed statement concerning Article 6: It is understood that the Contracting Parties have the same flexibilities set out in Article 4 when implementing their obligations under Article 6.

¹¹ Agreed statement concerning Article 7: It is understood that authorized entities, in various circumstances, choose to apply technological measures in the making, distribution and making available of accessible format copies and nothing herein disturbs such practices when in accordance with national law.

Article 9

Cooperation to Facilitate Cross-Border Exchange

1. Contracting Parties shall endeavor to foster the cross-border exchange of accessible format copies by encouraging the voluntary sharing of information to assist authorized entities in identifying one another. The International Bureau of WIPO shall establish an information access point for this purpose.

2. Contracting Parties undertake to assist their authorized entities engaged in activities under Article 5 to make information available regarding their practices pursuant to Article 2(c), both through the sharing of information among authorized entities, and through making available information on their policies and practices, including related to cross-border exchange of accessible format copies, to interested parties and members of the public as appropriate.

3. The International Bureau of WIPO is invited to share information, where available, about the functioning of this Treaty.

4. Contracting Parties recognize the importance of international cooperation and its promotion, in support of national efforts for realization of the purpose and objectives of this Treaty¹².

Article 10

General Principles on Implementation

1. Contracting Parties undertake to adopt the measures necessary to ensure the application of this Treaty.

2. Nothing shall prevent Contracting Parties from determining the appropriate method of implementing the provisions of this Treaty within their own legal system and practice¹³.

3. Contracting Parties may fulfill their rights and obligations under this Treaty through limitations or exceptions specifically for the benefit of beneficiary persons, other limitations or exceptions, or a combination thereof, within their national legal system and practice. These may include judicial, administrative or regulatory determinations for the benefit of beneficiary persons as to fair practices, dealings or uses to meet their needs consistent with the Contracting Parties' rights and obligations under the Berne Convention, other international treaties, and Article 11.

Article 11

General Obligations on Limitations and Exceptions

In adopting measures necessary to ensure the application of this Treaty, a Contracting Party may exercise the rights and shall comply with the obligations that that Contracting Party has under the Berne Convention, the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and the WIPO Copyright Treaty, including their interpretative agreements so that:

(a) in accordance with Article 9(2) of the Berne Convention, a Contracting Party may permit the reproduction of works in certain special cases provided that

¹² Agreed statement concerning Article 9: It is understood that Article 9 does not imply mandatory registration for authorized entities nor does it constitute a precondition for authorized entities to engage in activities recognized under this Treaty; but it provides for a possibility for sharing information to facilitate the cross-border exchange of accessible format copies.

¹³ Agreed statement concerning Article 10(2): It is understood that when a work qualifies as a work under Article 2(a), including such works in audio form, the limitations and exceptions provided for by this Treaty apply mutatis mutandis to related rights as necessary to make the accessible format copy, to distribute it and to make it available to beneficiary persons.

such reproduction does not conflict with a normal exploitation of the work and does not unreasonably prejudice the legitimate interests of the author;

(b) in accordance with Article 13 of the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, a Contracting Party shall confine limitations or exceptions to exclusive rights to certain special cases which do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the rightholder;

(c) in accordance with Article 10(1) of the WIPO Copyright Treaty, a Contracting Party may provide for limitations of or exceptions to the rights granted to authors under the WCT in certain special cases, that do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the author;

(d) in accordance with Article 10(2) of the WIPO Copyright Treaty, a Contracting Party shall confine, when applying the Berne Convention, any limitations of or exceptions to rights to certain special cases that do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the author.

Article 12

Other Limitations and Exceptions

1. Contracting Parties recognize that a Contracting Party may implement in its national law other copyright limitations and exceptions for the benefit of beneficiary persons than are provided by this Treaty having regard to that Contracting Party's economic situation, and its social and cultural needs, in conformity with that Contracting Party's international rights and obligations, and in the case of a least-developed country taking into account its special needs and its particular international rights and obligations and flexibilities thereof.

2. This Treaty is without prejudice to other limitations and exceptions for persons with disabilities provided by national law.

Article 13

Assembly

1. (a) The Contracting Parties shall have an Assembly.

(b) Each Contracting Party shall be represented in the Assembly by one delegate who may be assisted by alternate delegates, advisors and experts.

(c) The expenses of each delegation shall be borne by the Contracting Party that has appointed the delegation. The Assembly may ask WIPO to grant financial assistance to facilitate the participation of delegations of Contracting Parties that are regarded as developing countries in conformity with the established practice of the General Assembly of the United Nations or that are countries in transition to a market economy.

2. (a) The Assembly shall deal with matters concerning the maintenance and development of this Treaty and the application and operation of this Treaty.

(b) The Assembly shall perform the function allocated to it under Article 15 in respect of the admission of certain intergovernmental organizations to become party to this Treaty.

(c) The Assembly shall decide the convocation of any diplomatic conference for the revision of this Treaty and give the necessary instructions to the Director General of WIPO for the preparation of such diplomatic conference.

3. (a) Each Contracting Party that is a State shall have one vote and shall vote only in its own name.

(b) Any Contracting Party that is an intergovernmental organization may participate in the vote, in place of its Member States, with a number of votes equal to the number of its Member States which are party to this Treaty. No such intergovernmental organization shall participate in the vote if any one of its Member States exercises its right to vote and vice versa.

4. The Assembly shall meet upon convocation by the Director General and, in the absence of exceptional circumstances, during the same period and at the same place as the General Assembly of WIPO.

5. The Assembly shall endeavor to take its decisions by consensus and shall establish its own rules of procedure, including the convocation of extraordinary sessions, the requirements of a quorum and, subject to the provisions of this Treaty, the required majority for various kinds of decisions.

Article 14

International Bureau

The International Bureau of WIPO shall perform the administrative tasks concerning this Treaty.

Article 15

Eligibility for Becoming Party to the Treaty

1. Any Member State of WIPO may become party to this Treaty.

2. The Assembly may decide to admit any intergovernmental organization to become party to this Treaty which declares that it is competent in respect of, and has its own legislation binding on all its Member States on, matters covered by this Treaty and that it has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to become party to this Treaty.

3. The European Union, having made the declaration referred to in the preceding paragraph at the Diplomatic Conference that has adopted this Treaty, may become party to this Treaty.

Article 16

Rights and Obligations Under the Treaty

Subject to any specific provisions to the contrary in this Treaty, each Contracting Party shall enjoy all of the rights and assume all of the obligations under this Treaty.

Article 17

Signature of the Treaty

This Treaty shall be open for signature at the Diplomatic Conference in Marrakesh, and thereafter at the headquarters of WIPO by any eligible party for one year after its adoption.

Article 18

Entry into Force of the Treaty

This Treaty shall enter into force three months after 20 eligible parties referred to in Article 15 have deposited their instruments of ratification or accession.

Article 19

Effective Date of Becoming Party to the Treaty

This Treaty shall bind:

(a) the 20 eligible parties referred to in Article 18, from the date on which this Treaty has entered into force;

(b) each other eligible party referred to in Article 15, from the expiration of three months from the date on which it has deposited its instrument of ratification or accession with the Director General of WIPO.

Article 20

Denunciation of the Treaty

This Treaty may be denounced by any Contracting Party by notification addressed to the Director General of WIPO. Any denunciation shall take effect one year from the date on which the Director General of WIPO received the notification.

Article 21

Languages of the Treaty

1. This Treaty is signed in a single original in English, Arabic, Chinese, French, Russian and Spanish languages, the versions in all these languages being equally authentic.

2. An official text in any language other than those referred to in Article 21(1) shall be established by the Director General of WIPO on the request of an interested party, after consultation with all the interested parties. For the purposes of this paragraph, "interested party" means any Member State of WIPO whose official language, or one of whose official languages, is involved and the European Union, and any other intergovernmental organization that may become party to this Treaty, if one of its official languages is involved.

Article 22

Depositary

The Director General of WIPO is the depositary of this Treaty.

Marakeški ugovor za omogućavanje pristupa objavljenim delima od strane lica koja su slepa, slabovidna ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale

usvojen na Dipolomatskoj konferenciji sazvanoj radi zaključivanja ugovora za omogućavanje pristupa objavljenim delima od strane lica koja su slabovidna i lica koja su onemogućena da koriste štampane materijale, u Marakešu, 27. juna 2013

SADRŽAJ

Preambula

- Član 1: Odnos prema drugim konvencijama i ugovorima
- Član 2: Definicije
- Član 3: Korisnici
- Član 4: Ograničenja i izuzeci u nacionalnom zakonu koja se odnose na primerke dela u prilagođenim formatima
- Član 5: Prekogranična razmena primeraka dela u prilagođenim formatima
- Član 6: Uvoz primeraka dela u prilagođenim formatima
- Član 7: Obaveze koje se odnose na tehnološke mere
- Član 8: Poštovanje privatnosti
- Član 9: Saradnja u cilju omogućavanja prekogranične razmene
- Član 10: Opšti principi primene
- Član 11: Opšte obaveze koje se odnose na ograničenja i izuzetke
- Član 12: Druga ograničenja i izuzeci
- Član 13: Skupština
- Član 14: Međunarodni biro
- Član 15: Uslovi da se postane ugovorna strana
- Član 16: Prava i obaveze na osnovu Ugovora
- Član 17: Potpis ugovora
- Član 18: Stupanje na snagu ugovora
- Član 19: Datum kada se postaje članica ugovora
- Član 20: Otkaz ugovora
- Član 21: Jezici ugovora
- Član 22: Depozitar

Preambula

Ugovorne strane,

Pozivajući se na principe nediskriminacije, jednakih mogućnosti, pristupačnosti i potpunog i efikasnog učešća i uklapanja u društvo, koji su proklamovani u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravima ličnosti sa hendikepom,

Svesni izazova koji su štetni za ukupan razvoj slabovidih lica ili lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala, koji ograničavaju njihovu slobodu izražavanja uključujući slobodu da traže, prime i dele informacije i ideje svih vrsta na jednakoj osnovi sa drugima, uključujući sve oblike komunikacije koje izaberu, njihovo uživanje prava na obrazovanje i mogućnost da vrše istraživanje,

Naglašavajući značaj zaštite autorskog prava kao podsticaja i nagrade za književne i umetničke kreacije i unapređenje mogućnosti za svakoga uključujući i slabovida lica ili lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala, da učestvuju u kulturnom životu zajednice, da uživaju u umetnosti i imaju udeo u naučnom napretku i koristima koje on donosi,

Svesni prepreka sa kojima se susreću slabovida lica i lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala da pristupe objavljenim delima da bi postigli jednake mogućnosti u društvu i svesni potrebe da se proširi broj dela u pristupačnom formatu kao i da se unapredi promet takvih dela,

Uzimajući u obzir da većina slabovidih lica i lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala živi u zemljama u razvoju i u najmanje razvijenim zemljama,

Uzimajući u obzir da uprkos razlikama u nacionalnim zakonima o autorskom pravu, pozitivan uticaj novih informacionih i komunikacionih tehnologija na živote slabovidih lica ili lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala može biti pojačan unapređenjem pravnog okvira na međunarodnom nivou,

Uzimajući u obzir da su mnoge ugovorne strane predvidele izuzetke i ograničenja u njihovim nacionalnim zakonima o autorskom pravu za slabovida lica ili lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala, stalno postoji nedostatak dostupnih dela u prilagođenom formatu za takva lica zbog čega su neophodni značajni resursi da se dela učine dostupnim tim licima i postoji nedostatak mogućnosti prekogranične razmene primeraka dela u prilagođenom formatu zbog čega imamo neophodnost da se dupliraju ovi napori,

Uzimajući u obzir kako značaj uloge nosilaca prava u prilagođavanju njihovih dela potrebama slabovidih lica ili lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala, tako i značaj odgovarajućih ograničenja i izuzetaka neophodnih da se ta dela učine prilagođenim potrebama tih lica, posebno u slučaju kada tržište nije u stanju da omogući takvo prilagođavanje,

Priznajući potrebu da se održi balans između efikasne zaštite prava autora i još važnijeg javnog interesa, posebno u obrazovanju, istraživanju i pristupu informacijama, kao i to da takav balans mora da olakša efikasan i blagovremen pristup delima koja koriste slabovidim licima ili licima sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala.

Ponovo potvrđujući obaveze Ugovornih strana na osnovu postojećih međunarodnih ugovora o zaštiti autorskog prava i značaju i fleksibilnosti trostepenog testa za ograničenja i izuzetke utvrđene članom 9(2) Bernske konvencije i drugim međunarodnim instrumentima,

Imajući u vidu značaj preporuka iz Razvojne agende, koje su usvojene 2007. godine od strane Generalne Skupštine Svetske organizacije za intelektualnu svojinu

(WIPO) sa ciljem da obezbedi da pretpostavke o razvoju postanu integralni deo rada Organizacije,

Priznajući značaj međunarodnog sistema o autorskom pravu i težeći harmonizaciji izuzetaka i ograničenja sa ciljem da se olakša pristup i iskorišćavanje dela od strane slabovidnih lica ili lica sa teškoćama u korišćenju štampanih materijala.

Saglasni smo u sledećem:

Član 1.

Odnos prema drugim konvencijama i ugovorima

Ništa u ovom ugovoru neće umanjiti bilo koju obavezu koju ugovorna strana ima prema drugoj ugovornoj strani na osnovu drugih sporazuma, niti će štetiti pravima koja ugovorna strana ima na osnovu drugih sporazuma.

Član 2.

Definicije

Za potrebe ovog ugovora:

(a) „delo“ znači književno i umetničko delo u smislu člana 2.1 Bernske konvencije o zaštiti književnih i umetničkih dela, u formi teksta, notacije i/ili povezanih slika, bilo da je objavljeno ili na drugi način stavljeno na uvid javnosti na bilo kom mediju¹;

(b) „primerak u prilagođenom formatu“ znači primerak dela koji na alternativan način i u alternativnom formatu omogućava da korisnik pristupi delu, uključujući i to da omogućava licu da ima pristup delu na izvodljiv i udoban način kao i lice koje nije slabovido niti ima teškoće u korišćenju štampanih materijala. Primerak u prilagođenom formatu se koristi isključivo od strane korisnika i mora biti takav da se njime poštuje integritet originalnog dela, s tim da su prihvatljive samo one izmene koje su neophodne da se delo učini pristupačnim u alternativnom formatu, kao i one koje su uslovljene potrebama korisnika da pristupi takvom delu;

(v) „ovlašćeni organ“ znači organ koji je ovlašćen ili priznat od strane vlade da na neprofitnoj osnovi obezbedi obrazovanje, nastavnu obuku, prilagođeno čitanje ili pristup informacijama licima koja su korisnici. To takođe uključuje vladine institucije ili neprofitne organizacije koje pružaju iste usluge korisnicima kao svoje osnovne aktivnosti ili institucionalne obaveze².

Ovlašćeni organ ustanovljava i sprovodi svoje poslove sa ciljem:

- i) da utvrdi da su lica kojima pruža usluge korisnici;
- ii) da distribuciju i stavljanje na raspolaganje primeraka dela u prilagođenom formatu ograniči na korisnike i/ili ovlašćene organe;
- iii) da onemogući umnožavanje, stavljanje u promet i činjenje dostupnim neovlašćeno načinjenih primeraka dela; i
- iv) da vodi brigu o upotrebi primeraka dela, kao i da vodi njihov registar, uz poštovanje privatnosti korisnika u skladu sa članom 8.

¹ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 2(a):** Za potrebe ovog Ugovora podrazumeva se da ova definicija uključuje takva dela i u audio formatu, kao što su audio knjige.

² **Dogovorena izjava u vezi sa članom 2(v):** Za potrebe ovog ugovora podrazumeva se da „organi priznati od Vlade“ mogu podrazumevati one koji primaju finasijsku podršku Vlade radi obezbeđivanja obrazovanja, nastavne obuke, prilagođenog čitanja ili pristupa informacijama korisnicima na neprofitnoj osnovi.

Član 3.

Korisnici

Korisnik je lice koje:

(a) je slepo;

(b) ima oštećenje vida ili ima hendikep u pogledu svojih opažajnih moći ili mogućnosti čitanja, što se ne može unaprediti do mere da njegov vid bude suštinski isti kao vid osobe koja nema takvo oštećenje ili hendikep, zbog čega nije u stanju da čita štampane materijale u istom obimu u kojem bi to moglo lice bez oštećenja vida ili hendikepa; ili³

(v) iz drugih razloga nije u stanju, zbog fizičkog hendikepa, da drži ili koristi knjigu ili da fokusira pogled ili da pokreće oči u meri koja bi bila normalno potrebna za čitanje;

bez obzira na bilo koje druge hendikepe.

Član 4.

Ograničenja i izuzeci u nacionalnim zakonima koja se odnose na dela u prilagođenim formatima

1. (a) Ugovorne strane predvideće u svom nacionalnom zakonu o autorskom pravu izuzetke ili ograničenja na pravo umnožavanja, pravo stavljanja u promet i pravo činjenja dela dostupnim javnosti onako kako je definisano u WIPO Ugovoru o autorskom pravu (WCT), kako bi obezbedile da korisnicima budu dostupni primerci dela u prilagođenom formatu. Ograničenja ili izuzeci predviđeni u nacionalnom zakonu trebalo bi da omoguće izmene koje su neophodne da bi se delo učinilo pristupačnim u alternativnom formatu.

(b) Ugovorne strane mogu takođe da predvide izuzetak ili ograničenje prava na javno izvođenje da bi olakšale pristup delima od strane korisnika.

2. Ugovorne strane mogu da ispune član 4(1) za sva prava koja su tu propisana, predviđajući izuzetke ili ograničenja u nacionalnom zakonu o autorskom pravu kao što su:

(a) Ovlašćenim organima biće dozvoljeno da bez dozvole nosioca autorskog prava načine primerak dela u prilagođenom formatu, da pribave od drugog ovlašćenog organa primerak dela u prilagođenom formatu i da snabdeju takvim primercima korisnike na bilo koji način, uključujući i putem nekomercijalnog davanja na poslugu ili putem elektronskog saopštavanja dela žičnim ili bežičnim putem, kao i da preuzimu svaki drugi korak kako bi ovi ciljevi bili postignuti, pošto prethodno budu ispunjeni sledeći uslovi:

- (i) ovlašćeni organ koji želi da preduzme pomenute aktivnosti ima zakonit pristup tom delu ili primerku tog dela;
- (ii) delo je konvertovano u primerak u prilagođenom formatu, što uključuje bilo koje sredstvo potrebno da se uredi informacije u prilagođenom formatu, ali ne podrazumeva druge izmene dela osim onih potrebnih da se delo učini dostupnim korisniku;
- (iii) primerci dela u prilagođenom formatu su načinjeni isključivo da ih koriste korisnici, i

³ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 3(b):** Formulacija „ne može unaprediti do mere“ ne znači da korisnik mora da iskoristi sve moguće medicinske dijagnostičke procedure i tretmane.

(iv) aktivnost je preduzeta na neprofitnoj osnovi,

i

(b) Korisnik ili neko ko postupa u njegovo ili njeno ime, uključujući i staratelja ili negovatelja, može da napravi kopije dela u prilagođenom formatu za ličnu upotrebu od strane korisnika ili može na drugi način da pomogne korisniku da napravi i koristi primerke dela u prilagođenom formatu, u slučaju kada korisnik ima zakonit pristup tom delu ili primerku tog dela.

3. Ugovorna strana može da ispuni član 4(1) tako što će predvideti druga ograničenja ili izuzetke u nacionalnom zakonu o autorskom pravu na osnovu članova 10. i 11⁴.

4. Ugovorna strana može da svede ograničenja i izuzetke na osnovu ovog člana na dela koja se u posebno prilagođenom formatu ne mogu na tržištu nabaviti pod komercijalno razumnim uslovima za korisnike. Ugovorna strana koja bude koristila ovu pogodnost treba to da saopšti kroz obaveštenje deponovano kod Generalnog direktora WIPO-a u vreme ratifikacije, prihvatanja ili pristupanja ugovoru ili u bilo koje drugo vreme nakon toga⁵.

5. Nacionalnim zakonom će se odrediti da li su izuzeci ili ograničenja navedeni u ovom članu predmet naknade.

Član 5.

Prekogrančna razmena primeraka u prilagođenom formatu

1. Ugovorne strane će obezbediti da ako primerak dela u prilagođenom formatu bude napravljen na osnovu izuzetaka ili ograničenja ili po sili zakona, takav primerak može da bude distribuiran ili stavljen na raspolaganje korisniku ili ovlašćenom organu u drugoj ugovornoj strani⁶.

2. Ugovorna strana može da ispuni član 5(1) predviđajući izuzetke ili ograničenja u nacionalnom zakonu o autorskom pravu tako što će:

(a) Ovlašćenim organima biti dopuštno da, bez dozvole nosioca prava,

distribuiraju ili učine dostupnim dela ovlašćenom organu u drugoj ugovornoj strani u prilagođenom formatu za isključivu upotrebu korisnika; i

(b) Ovlašćenim organima biti dopuštno da, bez dozvole nosioca prava, na osnovu člana 2(v), distribuiraju ili učine dostupnim dela u prilagođenom formatu korisniku u drugoj ugovornoj strani;

pod uslovom da pre stavljanja u promet ili činjenja dela dostupnim javnosti ovlašćeni organ od koga to potiče nije znao niti je imao razumnog osnova da zna da bi delo u prilagođenom formatu bilo korišćeno u bilo koje druge svrhe izuzev za korisnike⁷.

⁴ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 4(3):** Podrazumeva se da ovaj stav niti umanjuje niti proširuje obim primene ograničenja i izuzetaka dozvoljenih Bernskom konvencijom u pogledu prava prevođenja, uz poštovanje osoba sa oštećenjem vida ili drugim poteškoćama u čitanju.

⁵ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 4(4):** Podrazumeva se da dostupnost po komercijalnim uslovima ne prejudicira da li su ograničenja i izuzeci u smislu ovog člana saglasni sa trostepenim testom.

⁶ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 5(1):** Nadalje se podrazumeva da ništa u ovom Ugovoru ne umanjuje niti uvećava obim isključivih prava priznatih bilo kojim drugim sporazumom.

⁷ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 5(2):** Podrazumeva se da bi pri distribuciji ili činjenju dostupnim primerka dela u prilagođenom formatu korisniku druge Ugovorne strane, bilo primereno da

3. Ugovorna strana može da ispuni član 5(1) predviđajući i druga ograničenja i izuzetke u svom nacionalnom zakonu o autorskom pravu saglasno članovima 5(4), 10. i 11.

4. (a) Kada ovlašćeni organ u ugovornoj strani primi delo u prilagođenom formatu u skladu sa članom 5(1), a ta ugovorna strana nema obaveze saglasno članu 9. Bernske konvencije, obezbediće, saglasno svom pravnom sistemu i svojoj praksi, da primerci dela u prilagođenom formatu budu umnoženi, stavljeni u promet i učinjeni dostupnim samo u interesu korisnika u pravnom sistemu te ugovorne strane.

(b) Stavljanje u promet i činjenje dostupnim primeraka dela u prilagođenom formatu od strane ovlašćenog organa u skladu sa članom 5(1) biće ograničeno na pravni sistem te ugovorne strane, osim ako je ta ugovorna strana takođe i članica WIPO ugovora o autorskom pravu, ili na neki drugi način ograničava ograničenja i izuzetke koje primenjuje na osnovu ovog ugovora na pravo na stavljanje u promet i pravo na činjenje dela dostupnim javnosti u određenim specijalnim slučajevima koji nisu u sukobu sa normalnim iskorišćavanjem autorskog dela niti na nerazuman način vređaju legitimne interese nosioca prava^{8,9}.

(v) Ništa u ovom članu ne utiče na određenje šta čini akt stavljanja u promet ili akt činjenja dostupnim javnosti.

5. Ništa se u ovom ugovoru ne odnosi na pitanje iscrpljenja prava.

Član 6.

Uvoz primeraka dela u prilagođenom formatu

U meri u kojoj nacionalni zakon ugovorne strane dopušta korisniku, nekome ko nastupa u njegovo ili njeno ime, ili ovlašćenom organu, da napravi primerak dela u prilagođenom formatu, nacionalni zakon te ugovorne strane će takođe i dopustiti tim licima da uvezu primerak dela u prilagođenom formatu u interesu korisnika, bez dozvole nosioca prava¹⁰.

Član 7.

Obaveze u vezi tehnoloških mera

Ugovorne strane će preduzeti odgovarajuće mere, kada to bude neophodno, da osiguraju da kada one obezbede adekvatnu pravnu zaštitu i efikasne pravne lekove protiv zaobilaženja efikasnih tehnoloških mera, ova zakonska zaštita ne sprečava korisnike da uživaju ograničenja i izuzetke predviđene ovim ugovorom¹¹.

ovlašćeni organ primeni i druge mere kako bi se uverio da je osoba kojoj obezbeđuje usluge korisnik, kao i da sledi sopstvenu praksu opisanu u članu 2(v).

⁸ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 5(4)(b)** Podrazumeva se da ništa u ovom Ugovoru ne zahteva niti podrazumeva da Ugovorna strana prihvata ili primenjuje trostepeni test izvan svojih obaveza u okviru ovog instrumenta ili u okviru drugih međunarodnih sporazuma.

⁹ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 5(4)(b)** Podrazumeva se da ništa u ovom Ugovoru ne stvara bilo kakve obaveze Ugovornim stranama da ratifikuju ili pristaju na Ugovor o autorskom pravu Svetske organizacije za intelektualnu svojinu ili da se pridržavaju bilo koje od njegovih odredbi i ništa u ovom Ugovoru ne podrazumeva bilo kakva prava, ograničenja ili izuzetke sadržane u Ugovoru o autorskim pravima.

¹⁰ **Dovogorena izjava u vezi sa članom 6:** Podrazumeva se da pri primeni obaveza utvrđenih članom 6, Ugovorna strana ima iste fleksibilnosti predviđene članom 4.

¹¹ **Dovogorena izjava u vezi sa članom 7:** Podrazumeva se da ovlašćeni organi, u različitim okolnostima, izaberu da primene tehnološke mere u stvaranju, stavljanju u promet i činjenju dostupnim primeraka dela u prilagođenom formatu i ništa ovde ne sprečava takvu praksu onda kada je usaglašena sa nacionalnim zakonom.

Član 8.

Poštovanje privatnosti

U primeni izuzetaka i ograničenja predviđenih ovim ugovorom, ugovorne strane će nastojati da zaštite privatnost korisnika jednako kao i svih drugih lica.

Član 9.

Saradnja da se olakša prekogranična razmena

1. Ugovorne strane će preduzeti svaki napor da podstiču prekograničnu razmenu primeraka dela u prilagođenom formatu ohrabrujući dobrovoljnu razmenu informacija radi pomoći ovlašćenim organima da identifikuju jedni druge. Međunarodni biro WIPO-a će osnovati organizacionu jedinicu sa tim ciljem.

2. Ugovorne strane se obavezuju da pomažu svojim ovlašćenim organima koji su uključeni u aktivnosti koje uređuje član 5. da učine dostupnim informacije koje se odnose na njihovu praksu u skladu sa članom 2(c), kako kroz razmenu tih informacija između ovlašćenih organa, tako i kroz činjenje dostupnim informacija o njihovim politikama i praksi, uključujući i one koje se odnose na prekograničnu razmenu primeraka dela u prilagođenim formatima, zainteresovanim licima i članovima javnosti na primeren način.

3. Međunarodni biro WIPO je pozvan da razmenjuje informacije, tamo gde su dostupne, koje se odnose na sprovođenje ovog ugovora.

4. Ugovorne strane razumeju značaj međunarodne saradnje i njenog unapređivanja u podršci nacionalnim naporima za ostvarivanje svrhe i ciljeva ovog ugovora¹².

Član 10.

Opšti principi primene

1. Ugovorne strane preuzimaju obavezu da usvoje mere neophodne da se obezbedi primena ovog ugovora.

2. Ništa neće sprečavati ugovorne strane da odrede odgovarajući metod primene odredaba ovog ugovora u okviru svog sopstvenog pravnog sistema i prakse¹³.

3. Ugovorne strane mogu da ostvare svoja prava i ispune svoje obaveze na osnovu ovog ugovora kroz ograničenja i izuzetke koji se odnose isključivo na korisnike, kroz druga ograničenja i izuzetke, njihovu kombinaciju, sve u okviru njihovog pravnog sistema ili prakse. To može da obuhvati sudske, administrativne ili zakonodavne akte donete u korist korisnika, kao što su pravično postupanje, poslovi i korišćenja sa ciljem da zadovolje njihove potrebe koje su u skladu sa pravima i obavezama ugovorne strane preuzetim na osnovu Bernske konvencije, drugih međunarodnih ugovora i člana 11.

¹² **Dogovorena izjava u vezi sa članom 9:** Podrazumeva se da član 9. ne nameće obaveznu registraciju ovlašćenih organa, niti predstavlja uslov da ovlašćeni organi budu uključeni u aktivnosti priznate ovim Ugovorom; ali obezbeđuje mogućnost razmene informacija radi lakše prekogranične razmene primeraka dela u prilagođenim formatima.

¹³ **Dogovorena izjava u vezi sa članom 10(2):** Podrazumeva se da se, kada je delo određeno u smislu člana 2(a), uključujući takva dela u zvučnom formatu, ograničenja i izuzeci obezbeđeni ovim Sporazumom primenjuju se *mutatis mutandis* sa srodnim pravima neophodnim za stvaranje primerka u pristupačnom formatu, njegove distribucije i činjenja dostupnim povlašćenim korisnicima.

Član 11.

Opšte obaveze koje se odnose na ograničenja i izuzetke

U usvajanju mera koje su neophodne da se obezbedi primena ovog ugovora, ugovorna strana može da ostvaruje prava, dok će svoje obaveze preuzete na osnovu Bernske konvencije, Ugovora o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine i WIPO ugovora o autorskom pravu, uključujući tu i sve sporazume kojima se tumače ti ugovori, ispunjavati tako što:

(a) u skladu sa članom 9(2) Bernske konvencije, Ugovorna strana može da dozvoli umnožavanje dela u posebnim specijalnim slučajevima pod uslovom da takvo umnožavanje nije u sukobu sa normalnim iskorišćavanjem dela i ne šteti na nerazuman način legitimnim interesima autora;

(b) u skladu sa članom 13. Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine, ugovorna strana može da svede ograničenja i izuzetke isključivih prava na određene posebne slučajeve koji nisu u sukobu sa normalnim iskorišćavanjem dela i ne vređaju na nerazuman način legitimne interese autora;

(v) u skladu sa članom 10 (1) WIPO ugovora o autorskom pravu, ugovorna strana može da predvidi izuzetke i ograničenja onih prava koja su priznata autorima na osnovu WIPO ugovora o autorskom pravu u određenim specijalnim slučajevima, koji nisu u sukobu sa normalnim iskorišćavanjem dela i ne vređaju na nerazuman način legitimne interese autora;

(g) u skladu sa članom 10 (2) WIPO ugovora o autorskom pravu, ugovorna strana će ograničiti, kada primenjuje Bernsku konvenciju, svako ograničenje i svaki izuzetak u odnosu na određena prava, na određene specijalne slučajeve koji nisu u suprotnosti sa normalnim iskorišćavanjem autorskog dela i koji ne vređaju na nerazuman način legitimne interese autora.

Član 12.

Druga ograničenja i izuzeci

1. Ugovorne strane prihvataju da svaka od njih može da primeni u svom nacionalnom zakonu druga ograničenja i izuzetke autorskog prava u korist korisnika, različita od onih koja su priznata u ovom ugovoru uzimajući u obzir ekonomsku situaciju te države ugovornice, njene društvene i kulturne potrebe, u skladu sa međunarodnim pravima i obavezama te države ugovornice, i u slučaju najmanje razvijenih zemalja uzimajući u obzir njihove specijalne potrebe i njihova posebna međunarodna prava i obaveze i fleksibilnost koja se na to odnosi.

2. Ovaj ugovor nema uticaja na druga ograničenja i izuzetke koja se odnose na lica sa hendikepom i koja su predviđena u nacionalnom zakonu.

Član 13.

Skupština

1. (a) Ugovorne strane će imati skupštinu

(b) Svaka ugovorna strana biće predstavljena u skupštini preko jednog delegata koji može da bude pomognut od strane drugih delegata, savetnika i eksperata.

(v) Troškovi svake delegacije biće na teret ugovorne strane koja je imenovala delegaciju. Skupština može da postavi pitanje WIPO-u da pruži finansijsku pomoć da bi se omogućilo učešće na zasedanju delegacija koje dolaze iz zemalja koje se smatraju za zemlje u razvoju, u skladu sa usvojenom praksom Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, ili ako dolaze iz zemalja u tranziciji prema tržišnoj privredi.

2. (a) Skupština će se baviti pitanjima koja se odnose na očuvanje i razvoj ovog ugovora i primenu i funkcionisanje ovog ugovora.

(b) Skupština će imati nadležnost koja joj je dodeljena članom 15 u odnosu na prijem određenih međuvladinih organizacija da postanu potpisnice ovog ugovora.

(v) Skupština će odlučivati o održavanju diplomatskih konferencija za reviziju ovog ugovora i davati neophodne instrukcije generalnom direktoru WIPO za pripremu takve konferencije.

3. (a) Svaka Ugovorna strana koja je država će imati jedan glas i glasaće u svoje ime.

(b) Svaka ugovorna strana koja je međuvladina organizacija može da učestvuje u glasanju, umesto svojih država članica, sa brojem glasova koji su jednaki broju njenih država članica koje su članice ovog ugovora. Nijedna takva međuvladina organizacija neće učestvovati u glasanju ako bilo koja njena država članica ostvari svoje pravo glasa i obrnuto.

4. Skupština će se sastati na poziv Generalnog direktora i, u odsustvu izuzetnih okolnosti, u istom periodu i na istom mestu na kojem se sastaje i Generalna skupština WIPO.

5. Skupština će uložiti napor da donese svoje odluke putem konsenzusa i ustanoviće svoja sopstvena pravila i procedure, uključujući održavanje vanrednih zasedanja, zahtev za kvorumom i, u skladu sa odredbama ovog Ugovora, neophodnu većinu za različite vrste odluka.

Član 14.

Međunarodni biro

Međunarodni biro WIPO će obavljati administrativne poslove koji se odnose na ovaj ugovor.

Član 15.

Uslovi da se postane ugovorna strana

1. Svaka država članica WIPO može da postane ugovorna strana ovog ugovora.

2. Skupština može da odluči da prihvati bilo koju međuvladinu organizaciju da postane članica ovog ugovora koja da izjavu da je sposobna da se bavi pitanjima koja uređuje ovaj ugovor, koja ima svoju sopstvenu legislativu koja obavezuje sve njene članice i koja je ovlašćena, u skladu sa svojim internim procedurama, da postane članica ovog ugovora.

3. Evropska unija, pošto je dala izjavu na koju upućuje prethodni stav na Diplomatskoj konferenciji na kojoj je usvojen ovaj ugovor, može da postane članica ovog ugovora.

Član 16.

Prava i obaveze na osnovu ovog ugovora

Ukoliko određene odredbe ovog ugovora ne propisuju suprotno, svaka ugovorna strana će uživati sva prava i preuzeti sve obaveze na osnovu ovog ugovora.

Član 17.

Potpis ugovora

Ovaj ugovor biće otvoren za potpis na Diplomatskoj konferenciji u Marakešu i nakon toga u sedištu WIPO-a za svaku stranu koja može da postane ugovornica u roku od jedne godine od dana njegovog usvajanja.

Član 18.

Stupanje na snagu ugovora

Ovaj ugovor će stupiti na snagu tri meseca nakon što 20 strana koje mogu da postanu ugovornice saglasno članu 15 deponuje njihove instrumente ratifikacije i pristupanja.

Član 19.

Datum kada se postaje ugovorna strana ovog ugovora

Ovaj ugovor će obavezivati:

(a) 20 ugovornih strana na koje upućuje član 18, od datuma kada ovaj ugovor stupi na snagu;

(b) svaku drugu ugovornicu na koju upućuje član 15, od isteka tri meseca od dana kada je ta ugovornica deponovala svoje instrumente ratifikacije ili pristupanja kod generalnog direktora WIPO-a.

Član 20.

Otkaz ugovora

Ovaj ugovor može da bude otkazan od strane bilo koje ugovorne strane putem obaveštenja upućenog Generalnom direktoru WIPO. Svako otkazivanje ugovora imaće pravni efekat jednu godinu od datuma kada je Generalni direktor WIPO primio obaveštenje.

Član 21.

Jezici ugovora

1. Ovaj ugovor je potpisan u jednom originalnom primerku na engleskom, arapskom, kineskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku, čije su verzije jednako autentične.

2. Zvaničan tekst na bilo kom jeziku različitih od jezika koji su navedeni u članu 21(1) biće ustanovljen od strane generalnog direktora WIPO-a na zahtev zainteresovane strane, nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama. Za potrebe ovog stava, "zainteresovana strana" znači bilo koju državu članicu WIPO čiji je zvanični jezik, ili jedan od zvaničnih jezika uključen i Evropska unija, i bilo koja druga međuvladina organizacija koja može da postane članica ovog ugovora, ako je jedan od njenih zvaničnih jezika uključen.

Član 22.

Depozitar

Generalni direktor WIPO je depozitar ovog ugovora.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, po kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Na Diplomatskoj konferenciji, organizovanoj od strane Svetske organizacije za intelektualnu svojinu (u daljem tekstu: WIPO) u Marakešu, 27. juna 2013. godine, usvojen je Marakeški ugovor za omogućavanje pristupa objavljenim delima od strane lica koja su slepa, slabovida ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale (u daljem tekstu: Marakeški ugovor). Neophodan broj od 20 deponovanih instrumenata za potvrđivanje ili pristupanje subjekata podobnih da postanu ugovorne strane, koji je potreban za stupanje na snagu ovog ugovora, ostvaren je 30. juna 2016. godine. Marakeški ugovor je stupio na snagu tri meseca kasnije, 30. septembra 2016. godine. Ovaj ugovor ima ukupno 52 ugovorne strane. Do sada su 51 država i Evropska unija deponovale svoje ratifikacione instrumente ili instrumente o pristupanju ovom ugovoru kod WIPO-a.

Marakeški ugovor je prvi međunarodni ugovor iz oblasti autorskog prava koji jasno naglašava značaj ljudskih prava. Zasnovan je na načelima proklamovanim u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravima ličnosti sa hendikepom.

Lica koja su slepa, slabovida ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale ne mogu da koriste, zbog svog hendikepa, štampani materijal (na primer knjige, časopise) kao što to mogu ostala lica. Ovim je njihova sloboda izražavanja ograničena, uključujući i njihovo pravo na obrazovanje i mogućnost da vrše istraživanja. Marakeški ugovor omogućava da se poveća broj dela u pristupačnom formatu (na primer u Brajevoj azbuci) za ova lica i da se unapredi distribucija ovih dela. Odredbe ovog ugovora nalažu državama ugovornicama da predvide izuzetke ili ograničenja autorskog prava u svojim pravnim sistemima u korist lica koja su slepa, slabovida ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale. Ovo znači da države ugovornice moraju predvideti u svojim zakonima da ova lica i njihove organizacije mogu da pretvaraju autorska dela u pristupačan format bez potrebe da traže saglasnost od nosioca autorskog prava. Omogućavanje ovim licima da pristupe edukativnom materijalu u prilagođenoj formi, pruža im se mogućnost za lični razvoj i za profesionalno napredovanje, što dalje dovodi do toga da oni postanu ekonomski samostalni i da tako doprinesu razvoju lokalne zajednice. Na ovaj način, Marakeški ugovor doprinosi i smanjenju siromaštva u društvu. Pristup zajedničkim izvorima znanja i informacijama je značajan i za društveno uključivanje i učešće u kulturnom i društvenom životu onih lica koja su slepa, slabovida ili na drugi način onemogućena da koriste štampane materijale. Omogućavanjem prekogranične razmene autorskih dela u prilagođenom formatu, bez saglasnosti nosioca autorskog

prava, smanjuje se mogućnost dupliranja transkripcija u različitim državama i omogućava se onima sa većom kolekcijom dela u prilagođenom formatu da ih dele sa navedenim licima iz država koje imaju manji broj ovih dela. Pored navedenog, Marakeški ugovor, svojim fokusom na delima u prilagođenom formatu i povećanjem sigurnosti sistema za njihovo pravljenje i distribuciju u nacionalnim zakonima, dalje doprinosi jačanju lokalnog izdavaštva i povećanju ulaganja u poslove koji su zasnovani na autorskom pravu. Navedeno doprinosi ekonomskom rastu i razvoju.

III. STVARANJE FINANSIJSKIH OBAVEZA U IZVRŠAVANJU UGOVORA

Ovim ugovorom ne stvaraju se finansijske obaveze iz budžeta Republike Srbije, u izvršavanju ovog ugovora.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvajanje dodatnih sredstava iz budžeta Republike Srbije.